

ТЕОДОР СТЪРДЖЪН СЪРЦЕТО

Превод от английски: Любомир Николов, —

chitanka.info

Не обичам да ме ръчат упорито с дълъг костелив показалец додето обърна внимание на притежателя му, особено ако въпросният притежател е адски досаден пияница, комуто вече на два пъти съм казал да се пръждосва и още не е проумял. Само че ставаше дума не просто за пияница, а за жена и някак не ми идеше отръки да я зашлевя.

— Моля ви, мистър — дуднеше тя.

Изтръгнах ръкава си от пръстите ѝ. Движението си беше чист рефлекс — инстинктивно отдръпване пред гледката на мъртвешко лице.

Трябваше ѝ още едно питие; фактът обаче изобщо не ме трогваше. Ако е въпрос, и аз се нуждаех от същото. Но разполагах с налични само колкото да осигуря собствените си потребности, а досега никой не е имал шанса да ме нарече рицар от Кръглата маса.

— Какво искаш, мътните да те вземат?

Острият тон не ѝ се понрави. Едва не ми рече да си гледам работата, но мисълта за една чашка гратис я накара да поомекне.

— Искам да поговоря с вас, нищо повече — отвърна тя.

— За какво?

— Чух, че пишете разни работи. Имам готов разказ за вас.

Въздъгнах. Някой ден може и да се отърва от хората, които казват: а) „Откъде ги вадите тия идеи“ или б) „Имам готов разказ за вас. Моят живот дава страхотни...“

— Душице — казах аз. — И Мата Хари да беше, пак не бих те пренесъл върху хартия. Бягай да плашиш другиго с тая твоя муцуна и ме остави на мира.

Жената злобно подгъна устни, разкривайки зъбите, и очите ѝ се присвиха; сетне лицето ѝ се отпусна с поразителна бързина.

— Бих те намразила, ако не се боях да мразя когото и да било — каза тя.

В този миг изпитах убийствен страх от нея и това само по себе си бе достатъчно, за да ме заинтригува. Когато понечи да се обърне, аз я хванах за рамото, показах два пръста на бармана и я повлякох към една свободна маса.

— Туй, дето го изтърси накрая, заслужава едно питие.

Тя ме погледна с благодарност.

— Една чашка и сме квит. В аванс. Искаш ли да чуеш историята?

— Не — рекох аз. — Ама разказвай, щом си почнала.

И тя ми разказа.

Винаги съм си била саможива. Не бях хубава като другите жени, а право да си кажа, не ми и трябваше. Имах прилична работа — траках на машина при областния съдебен лекар — а квартирата ми стигаше колкото да побере мен и някъде към хиляда книги. Комай бях попрецъфтяла. Абе... какво да ти разправам. Такива като мен сигурно ги има цял милион, погребани из прашните канцеларии. Вършим си работата, дума не обелваме и никой не дава пет пари за нас, обаче това изобщо не ни тревожи.

Само че с мен се случи нещо. Един ден тъкмо излизах от градската управа, когато връхлетях върху някакъв мъж. Беше мършав, блед и като го блъснах, веднага се сгъна на две и взе да диша като риба на сухо. Подхванах го с две ръце. Едва ли тежеше повече от четирийсет кила. Около минута постоя вкопчен в мен, после му мина. Усмихна се и рече:

— Извинявайте, госпожице. Отдавна си знам, че със сърцето хич не ме бива, ама то, пустото, все гледа да се изпречи някъде.

Харесах го. Личеше, че съвсем е закъсал с машинката, обаче изобщо не хленчеше.

— Горе главата и всичко ще се оправи — рекох му аз.

Той повдигна шапка и се отдалечи, а на мен ми беше весело през цялата вечер.

Два-три дни по-късно пак се видяхме и побъбрихме малко. Казваше се Бил Ланин. Странна уелска фамилия. След няколко седмици вече не ми звучеше странно, даже бих искала да е моя. Да, натам бе тръгнало. На практика двамата абсолютно си подхождахме, само дето аз имам фигура на носорог. Имах, де. Той работеше като помощник в някакъв скапан музей. Хранеше змиите и тарантулите в природонаучния кът. Изкарваше само колкото за цигари, обаче се прехраняваше криво-ляво, понеже не пушеше. Една вечер му спретнах трапеза у дома. Като ми видя книгите, направо пощуря. От тогава и той хлътна по мен. Ох, горкият! Трябваша му десет минути, за да се дотътри до стаята ми на втория етаж. Не ставаше от него Тарзан и толкоз.

Но аз... обичах го, дребосъка.

Мислех си, че не знам как стават тия работи. А пък... ама хайде да не приказвам. Разправам ти разказ, нали така? Е, не е любовна история. Може ли да допия и твоята чаша? Аз...

И тъй, исках да се омъжа за него. Сигурно ще си речеш, че такъв брак е голям майтап. Но Бог ми е свидетел, исках само да се навърта наоколо, та поне веднъж да го видя щастлив. Знаех, че ще го надживея, обаче не мислех за това. Исках да се оженим, да бъда добра, да се грижа за него и когато му чукне камбаната, да не е съвсем сам.

Сам виждаш, исках съвсем малко... само че трябваше да го поискам от него. А той не пожела — не искаше и да чуе. Седеше в креслото ми пред камината, стискаше томче на Гьоте с инкрустации от слонова кост и броеше на пръсти причините да не се съгласи. Не печелел достатъчно, за да издържа семейство. Можел да се гътне всеки момент. Никоя жена не бивало да приеме за съпруг развалина като него. Обичал ме твърде много, за да си позволи да ми увисне на шията. Трябвало да си намеря истински, жив съпруг и да се омъжа. После стана, сложи си шапката и рече:

— Сега си тръгвам. Никого не бях обичал. Радвам се, че вече не е така. Повече няма да ме видиш. И бездруго ми остава съвсем малко; по-добре да не знаеш точно кога ще се случи. Само това мога да сторя за теб.

След това пристъпи към мен и каза още нещо, обаче дяволите да ме вземат, ако ти го разправам; това са си мои спомени, а пък ти ако можеш — досещай се. Накрая си тръгна и повече не го видях.

Опитах да се завърна към предишния живот с машинописа и книгите, но не ми беше лесно. Четях упорито, мъчех се да забравя Бил Ланин и костеливото му лице. Но каквото и да четях, все ми се струваше, че е за него. Май подбирах неподходящи автори. Шопенхауер, По, Данте, Фокнър. Само тъпчех на едно място. Знаех, че ще ми стане по-добре, ако намеря какво да мразя.

Странно нещо е омразата. Не ти пожелавам някога да узнаеш колко... колко *огромна* може да бъде. Използваш ли я умело, тя е най-разрушителната сила във вселената. Когато го осъзнах, престанах да тъпча на място и умът ми пое право напред. Всичко се проясни. Слушай сега... чуй да ти кажа какво се случи, когато поех напред.

Открих какво да мразя. Сърцето на Бил Ланин — разхлопания, съсипан орган, който ни разделяше. Никога няма да си представиш

какво безумно напрежение вложих в тази ненавист. Никой не е оцелял, за да опише *плътността* на омразата, когато почва да се превръща в нещо реално. Нуждаех се от чудо, за да си отмъстя на онова сърце и омразата ми даваше сила да сътворя чудото. Ненавистта ми се извисяваше до ненадминати висини. Знаех какво върша, както убиецът знае, когато усеща как ножът потъва в плътта на жертвата му. Но аз не бях убийца. Смъртта не бе моя цел. Исках омразата да проникне в сърцето му, да изпепели каквото е болно, а останалото самичко да се оправи. Вършех нещо, което никой преди мен не бе предприемал — мразех градивно. Ако не бе лудешкото ми нетърпение да осъществя идеята си, навярно щях да се сетя, че каквото и да сътвори омразата, все ще е зло — друго не ѝ е по силите.

Да, провалих се. Един ден преди около седмица моят шеф влезе в канцеларията с наръч протоколи от моргата; трябваше да ги препиша в три екземпляра. Данни от аутопсията на разни клетници, докарани през последните четирийсет и осем часа. Между тях беше и Бил Ланин. Причина за смъртта — сърдечна недостатъчност. Дълго се взирах в бланките. Съдебният лекар стоеше до прозореца и гледаше навън. Сигурно е забелязал, че машината ми не трака, защото изрече, без да се обръща:

— Ако гледаш онова за сърдечната недостатъчност, не ме питай дали да добавиш нещо — перикардит, увреждане на митралната клапа и прочие. Просто пиши „сърдечна недостатъчност“.

Попитах защо. Той отвърна:

— Ще ти кажа, но да пукна, ако го подпиша черно на бяло. Човекът изобщо нямаше сърце.

Жената стана и погледна часовника.

— Накъде тръгна? — попитах аз.

— Отивам да хвана влака — каза тя и тръгна към вратата.

На тротоара ѝ пожелах лека нощ. Тя се упъти към гарата, аз — към центъра. Когато след няколко минути полицейската кола прелетя край мен с надута сирена, не бе необходимо да слизам до релсите, за да узная какво е станало.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.